

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

1.1 อนุกรมวิธานและสัณฐานวิทยาของแมลงวันแตง

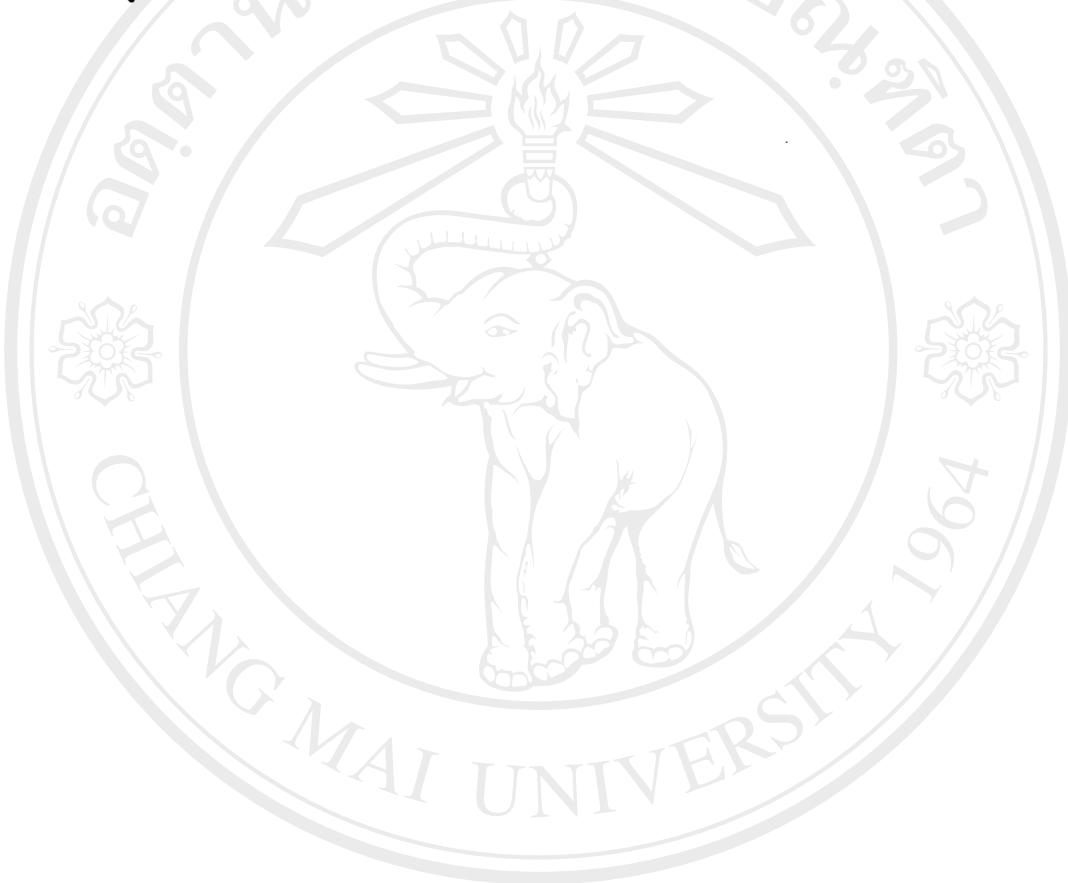
แมลงวันแตง (melon fly, *Bactrocera cucurbitae* (Coquillett) (Diptera: Tephritidae) มีชื่อเรียกอื่น ๆ คือ *Chaerodacus cucurbitae* (Coquillett), *Dacus cucurbitae* Coquillett, *Strumata cucurbitae* (Coquillett) หรือ *Zeugodacus cucurbitae* (Coquillett) มีลักษณะทางสัณฐานภายนอกดังนี้

ไข่ (ภาพ 1) ของแมลงวันแตง มีสีขาว รูปร่างโถ่แบบบรรทัด ด้านท้อง (ventral view) ค่อนข้างแบน ส่วนด้านหลัง (dorsal view) โถ่ง ความยาวของไข่ประมาณ 2 มิลลิเมตร

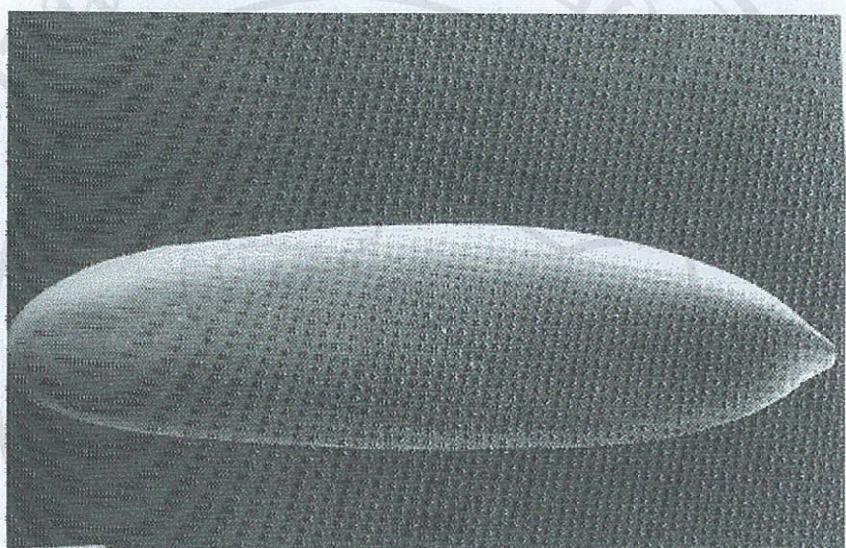
หนอน (ภาพ 2) เป็นพวกไม่มีขา (apodous larva) มีสามระยะ (instar) ลำตัวมีสีขาว ตื้องตัวหนอนในวัย 1 และวัย 2 จะเป็นอยู่กับอาหารที่กิน รูปร่างของหนอนเป็นแบบทรงกระบอก (cylindrical – maggot shaped) ด้านหน้า (anterior view) ค่อนข้างแหลมกว่าด้านท้าย (posterior) ด้านหน้าซึ่งเป็นส่วนแหลม (fusiform areas) จะเป็นบริเวณท้องปล้องที่ 2-11 และมีตะขอปาก (anterior mouthhooks) ส่วน ด้านท้องแคบและแบน ความยาวโดยเฉลี่ยของหนอนระยะสุดท้าย เท่ากับ 7.5 – 11.8 มิลลิเมตร จำนวนปล้องเฉลี่ย 18-20 ปล้อง เมื่อมองด้านข้างจะพบรูหายใจ (spiracles) ซึ่งด้านหน้าค่อนข้างมนุน จำนวนเฉลี่ย 18-20 อัน ปลายด้านท้าย (caudal end) มีคอร์ซอพาร์ปิลลูลส์ (dorsal papillules) 1 คู่ มีเต้นตีดำอยู่ระหว่างรูหายใจ และ anal lobe ส่วนแนวท้องพาร์ปิลลูลส์ (ventral papillules) ไม่ชัดเจน หนอนของ *B. cucurbitae* ส่วนใหญ่พบว่ามีเต้นแข็งตีดำ หอดเป็นแนวยาวไปรูหายใจ เริ่มต้นจาก caudal end และแต่ละยั้นมีแผ่นแข็ง curved ridge ซึ่งลักษณะคงกล่าวจะไม่พบในแมลงวันผลไม้ชนิดอื่น

ตักแต่ (ภาพ 3) เป็นแบบ obtect type รูปร่างหัวท้ายมน ความยาวประมาณ 5 - 6 มิลลิเมตร มีวงแหวนรอบ ๆ แต่ละปล้อง ตักแต่ มีสีตื้งแต่น้ำตาลแดง น้ำตาลเหลือง ถึงขาวๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของอาหารที่หนอนกิน

ตัวเต็มวัย (gap 4) มีขนาดใกล้เคียงกับแมลงวันบ้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของอาหาร โดยทั่วไป ลำตัวมีความยาวประมาณ 6 - 8 มิลลิเมตร หัวและปากมีสีน้ำตาลเข้ม ลำตัวมีสีน้ำตาลแดง มีแถบสีเหลืองเหนือฐานของขาคู่แรก ปีกคู่หน้า เส้นปีกค้านบนหนาและมีสีทึบ ส่วนเส้นอื่น ๆ ที่บางกว่าหอดวยจากฐานปีกถึงปลายปีก มีจุดสีน้ำตาลบริเวณเส้นปีก ส่วนท้องมีสีเหลืองปนแดงและมีสีเข้มบริเวณห้องปล่องที่ 2 และ 3 ขามีสีเหลือง ตัวเต็มวัยจะอาศัยอยู่ตามพืชต่าง ๆ ที่อยู่ร่องแปลงปลูกพืชอาศัย (Weem, 1967; Weem and Hoppner, 2001)

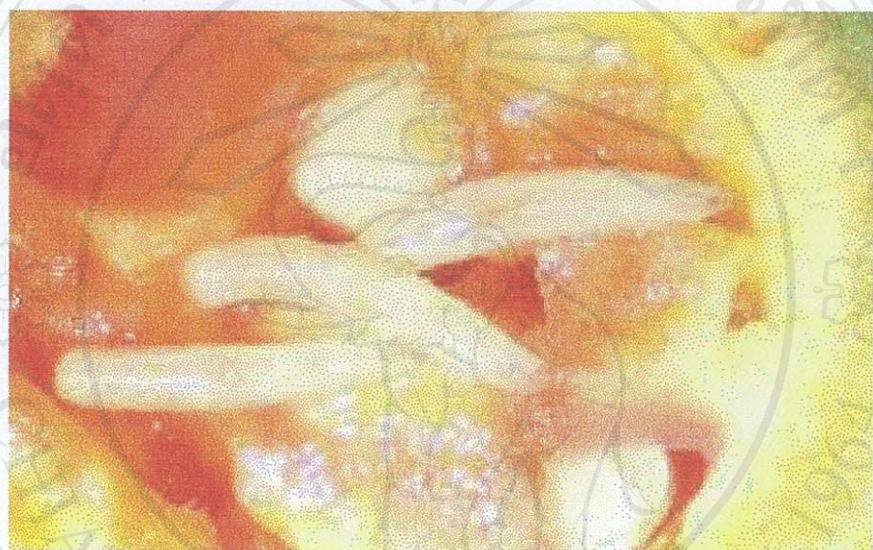
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

0.2 มม.

ภาพ 1 ไข่ของแมลงวันแตง *B. cucurbitae* (ที่มา: Weem, 1967)

â€¢ ขลิบสิทธิ์นมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ 2 หนอนของแมลงวันแตง *B. cucurbitae* (ที่มา: Weem, 1967)

จัดทำโดย ศูนย์บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ
สำหรับการเรียนการสอน
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ 3 ตัวเดือดของแมลงวันแตง *B. cucurbitae*

â€¢ ขอสงวนสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

จัดสิทธิ์นหาวทัยฯ สยเชียดใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

ภาค 4 ตัวเต็มวัยของแมลงวันแตง *B. cucurbitae* ตัวเมีย (ที่มา: USDA, 2002)

2.2 วงจรชีวิตของแมลงวันแตง

โดยทั่วไปแมลงวันแตงใช้เวลาในการดำเนินชีวิตครอบหนึ่งวัยจักรประมาณ 30 - 60 วัน แต่ถ้าหากมีสภาพอากาศที่เหมาะสมและอาหารอุดมสมบูรณ์ อาจใช้เวลาเพียง 15 วัน โดยมีวงจรชีวิตระยะไข่ถึงตัวเต็มวัย 14 - 27 วัน ตัวเต็มวัยที่เพิ่งฟักออกจากดักแด้ใช้เวลา 11 - 12 วัน ในการพัฒนาสู่วัยเจริญพันธุ์ มีพฤติกรรมการบินและผสมพันธุ์ช่วงเข้ามีคadelaphobus ค่า (Bakri, 2002) ตัวเมีย Wang ไว้เป็นครุ่น ตั้งแต่ 1 - 37 ฟอง เฉลี่ย 15 ฟองต่อวัน ในช่วงอายุขัยของตัวเมียแต่ละตัว ระยะหนอนแบ่งเป็น 3 วัย ใช้เวลาในการพัฒนา 6 - 11 วัน การเข้าดักแด้ หนอนระยะสุดท้ายจะคิดตัวลงคืนบริเวณได้ต้นพืชอาศัย และเข้าดักแด้ในคืนลึกประมาณ 2 - 3 เซนติเมตร จากการศึกษาในกรณีต่าง ๆ เช่นจากรายงานของ Weem and Hopper (2001) รายงานว่า การทดลองเลี้ยงแมลงวันแตงในประเทศไทยลิปปินส์ ที่อุณหภูมิ 36 องศาเซลเซียส แมลงวันแตงใช้เวลา 7 - 26 วันในการพัฒนาเป็นวัยเจริญพันธุ์ ระยะไข่ 2 วัน ระยะหนอน 4 - 9 วัน ระยะตัดแด้ 7 - 11 วัน และในรายงานว่าการเลี้ยงที่อุณหภูมิค่า ให้เวลาระยะไข่ 11 วัน ระยะหนอน 30 วัน และระยะตัดแด้ 51 วัน เป็นต้น ตัวเต็มวัยจะมีอายุขัย ตั้งแต่ 1 - 12 เดือน การผสมพันธุ์สามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงอายุขัย และมีการขยายพันธุ์ 8 - 10 รุ่นต่อปี

2.3 ความสำคัญทางเศรษฐกิจของแมลงวันแตง

แมลงวันแตงทำลายพืชโดยการแทะหอยวัววัวง ไช่ลงบนผิวของพืชอาหารเพื่อวางไข่ จากนั้น หนอนจะเจาะกินภายในผล แล้วที่เกิดจากการวางไข่จะเป็นทางเข้าของเชื้อโรค เป็นเหตุให้ผลเสื่อม หรือในบางกรณีทำให้ผลผลิตมีค่านิยมไม่เป็นที่ต้องการของตลาด นอกจากนี้แมลงวันแตงสามารถทำลายพืชอาศัยได้หลายระยะการเจริญเติบโต เช่น ระยะติดอก ผล ลำต้นอ่อน และราก เป็นต้น (Hardy, 1973) มูลค่าความเสียหายที่เกิดจากการทำลายของแมลงวันแตง ขึ้นอยู่กับความสำคัญของพืชและระยะการเจริญเติบโตของพืชที่ถูกทำลายด้วย ดังนั้นความเสียหายจึงไม่สามารถกำหนดเป็นมูลค่าที่แน่นอนได้ ข้อมูลจาก Entomological Society of America (1998) รายงานว่าในปี ก.ศ. 1993 หมู่เกาะทางตะวันตกเฉียงใต้ สถาบันโภคินาวา ของประเทศไทยปั้น แมลงวันแตงทำความเสียหายถึง 20.4 ล้านเยนในช่วงเวลากว่า 20 ปี Plant Protection Service Secretariat of the Pacific Community (2000) ได้รายงานเกี่ยวกับความเสียหายจากการทำลายของแมลงวันแตง ในปีปัจจุบันนี้ ในปี ก.ศ. 1999 มะระเขื่นกถูกทำลาย 95 เปอร์เซ็นต์ และในภาคโซโลมอน มะระเขื่นก บวบง

และ ฟิกทอง ถูกทำลาย กว่า 90, 60 และ 87 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ในประเทศไทย การส่งออกผักผลไม้สดเป็นธุรกิจหนึ่งซึ่งสามารถทำรายได้สู่ประเทศ เช่น ในปี ค.ศ. 1983 การส่งออกพืชผักผลไม้ของประเทศไทยมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศแคนาดาเรียตะวันออกเฉียงใต้ คิดเป็นมูลค่าถึงหนึ่ง พันล้านдолลาร์ รองมาคือประเทศไทยphilippines และ อินเดีย โดยมีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 358 และ 240 ล้านдолลาร์ ตามลำดับ (Singh, 1988) ปัจจุบันในประเทศไทยความเสี่ยหายจากการทำลายของแมลงวันแตงซัง ไม่มีการประเมินเป็นมูลค่าอย่างชัดเจน แต่จากรายงานของกรมส่งเสริมการเกษตร (2545) ปัญหาที่ประเทศไทยประสบ เช่นเดียวกับหลายประเทศ คือการเสี่ยหายคาดส่งออกอันเนื่องมาจากผลผลิตที่ส่งออกไม่ผ่านเงื่อนไขของกรักกันพืชของประเทศไทยคุ้กค้าน่องจากมีการปนเปื้อนของไข่แมลงวันผลไม้ *Bactrocera dorsalis* Hendel และแมลงวันแตง *B. cucurbitae*

2.4 การแพร่กระจายของแมลงวันแตง

แมลงวันแตงมีถิ่นกำเนิดจากคินเคนในประเทศไทยอินเดียจนถึงมาเลเซียของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือพบในประเทศไทยปากีสถาน อินเดีย เนปาล มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย ลาว กัมพูชา พม่า และ เมียนมา และแพร่ระบาดสู่ประเทศไทยอีก ๑ ในทวีปเอเชีย ได้แก่ จีนตอนใต้ ญี่ปุ่น ระบบบัวง ใน ออสเตรเลีย แอฟริกา (อียิปต์ แทนซาเนีย และ เคนยา) ตามเกาะต่าง ๆ ได้แก่ เกาะใต้หวัน ฟิลิปปินส์ ฯลฯ ตินอร์ มอร์เซียส กวน ป้าป้วนวิกินี โซโลมอน และมอร์ซูชาวยของสาธารณรัฐเชก โดยถูกนำเข้าจากประเทศไทยญี่ปุ่นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1895 จากนั้นสามารถตั้งตัวและระบาดเป็นแมลงศัตรูพืชที่สำคัญมากของชาวอาชญา (USDA, 2002a) Commonwealth Agricultural Bureaux (CAB), International หรือ CABI (1995) ได้จัดทำแผนที่การแพร่กระจายของแมลงวันแตงไว้ดังภาพ 5

จัดสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

DISTRIBUTION MAPS OF PESTS

Series A: Map No. 64 December 1995

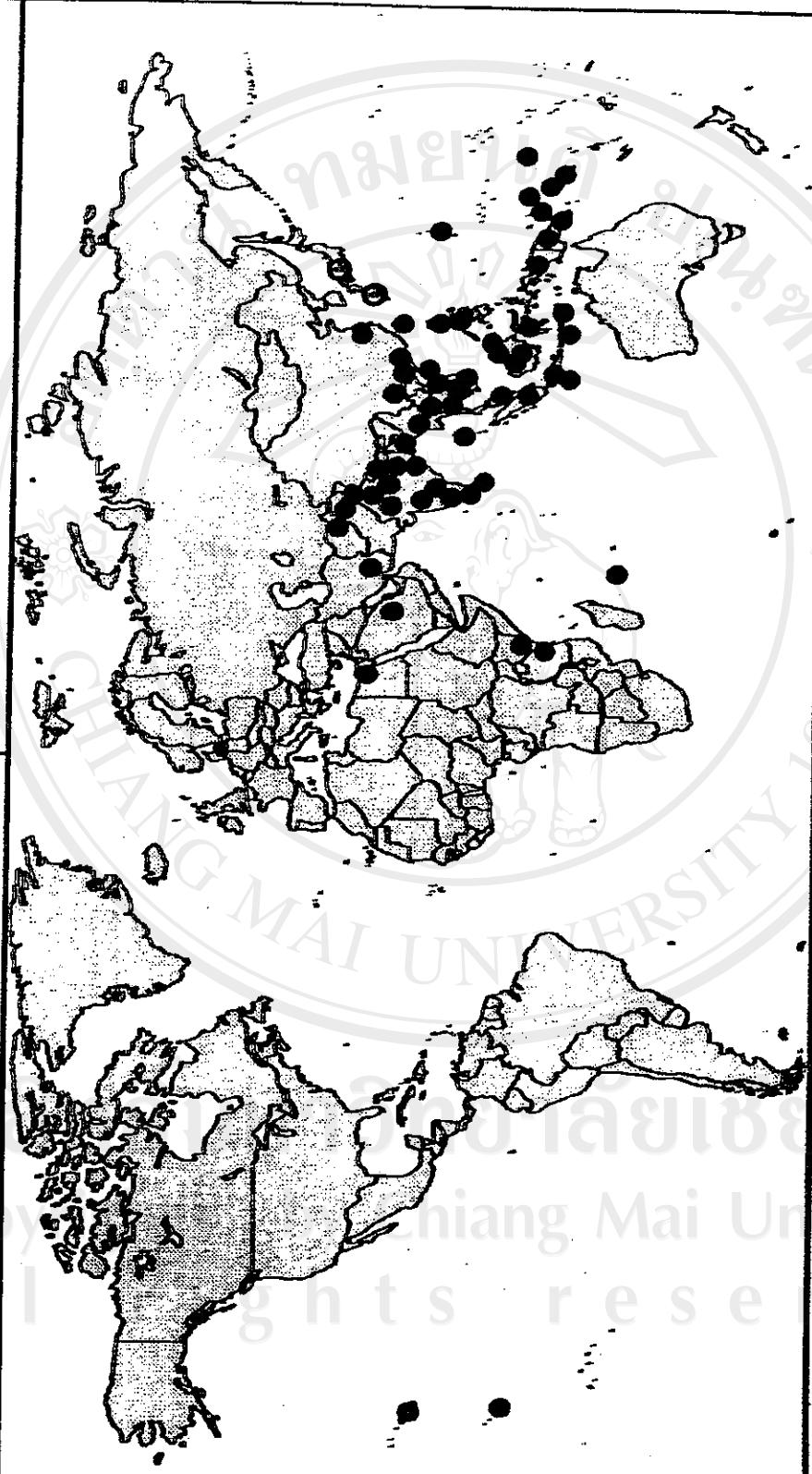
International Institute of Entomology
56 Queen's Gate, London SW7 5JR, UK

Bactrocera (Zeugodacus) cucurbitae (Coquillett)

Diptera: Tephritidae 8 MAP No.

Melon fruit fly

Attacks Cucurbitaceae, especially melon, pumpkin, cucumber and
squash.

© CAB INTERNATIONAL 1995

For list of countries in which this pest is known to occur, see overleaf

ภาค 5 แผนที่แสดงการแพร่กระจายของแมลงวันแตง Bactrocera cucurbitae

2.5 พืชอาหารของแมลงวันแตง

แมลงวันแตงสามารถทำลายพืชได้หลายชนิดและหลายวงศ์ มีรายงานเกี่ยวกับพืชอาศัยของแมลงวันแตงมากกว่า 125 ชนิดพืชอาศัยที่สำคัญที่สุดคือพืชวงศ์แตง (Cucurbitaceae) ได้แก่ พีกทอง (pumpkin, *Cucurbita pepo* L.) บัวบ (luffa, *Luffa acutangula* และ *L. aegyptiaca*) แตงกวา (cucumber, *Cucumis sativus* L.) แตงโมลาย (musk melon, *C. melo* L.) มะระ (bitter gourd, *Momordica charantia* L.) มะเร็งทึ่ก (bitter melon หรือ balsam pear, *M. charantia* var. *pavel* Crantz.) และ คำลึง (Ivy gourd, *Coccinia cordifolia* Cogn.) นอกจากนี้มีรายงานเกี่ยวกับการทำลายของแมลงวันแตงในพืชวงศ์อื่น เช่น วงศ์มะเขือ (Solanaceae) ได้แก่ มะเขือเทศ (tomato, *Lycopersicum esculentum* Mill.) มะเขือยาว (eggplant, *Solanum melongena* L.) และมะเขือเทศต้น (tree tomato, *Cyphomandra betacea* (Cav.) Sendth.) วงศ์ถั่ว (Leguminosae) ได้แก่ ถั่วฝักยาว (yard long bean, *Vigna unguiculata* L.) ถั่วเขียว (mung bean: *V. radiata* L.) วงศ์ตะละกอ (Caricaceae) ได้แก่ มะละกอ (papaya, *Carica papaya* L.) วงศ์ขุน (Moraceae) ได้แก่ ขุน (jack fruit tree, *Artocarpus heterophyllus* Lamk.) และมะเดื่อ (common fig, *Ficus carica* L.) วงศ์มะม่วง (Anacardiaceae) ได้แก่ มะม่วง (mango, *Mangifera indica* L.) วงศ์ส้ม (Rutaceae) ได้แก่ ส้มโโอะ (pummelo, *Citrus maxima* (Burm.f.) Merr.) ส้มเปรี้ยว (sour orange, *C. aurantium* L.) วงศ์มะเพื่อง (Caraniaceae หรือ Oxalidaceae) ได้แก่ มะเพื่อง (carambola, *Averrhoa carambola*) และวงศ์ฟรัง (Mytraceae) ได้แก่ ฟรัง (guava, *Psidium guajava* L.) เป็นต้น (Wong et al. 1989; Ovaraski et al., 2000)

2.6 การควบคุมประชากรของแมลงวันแตง

ยุทธวิธีในการป้องกันกำจัดแมลงวันแตง ตลอดจนแมลงวันผลไม้ชนิดอื่น ๆ ที่สำคัญมีหลากหลายวิธี เช่น การเบตกรรม การห่อผล การใช้กับดักร่วมกับสารล่อ ผสมเหยื่อพิษ และการใช้เทคนิคการทำหมันแมลงเป็นวิธีหนึ่งที่นิยมใช้ควบคุม และมีการศึกษาอย่างกว้างขวาง (Vijaysegaran, 1989) Aluja and Liedo (1993) พบว่าการใช้สารเคมีอาจเป็นวิธีที่ให้ผลรวดเร็ว แต่เป็นวิธีที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ทางเลือกหนึ่งในการป้องกันกำจัดแมลงที่ปลูกกัญ ได้แก่

การควบคุมโดยชีววิธี ซึ่งเป็นการควบคุมประชากรของแมลงวันแตงโดยการนำตัวมาและตัวเป็นมาใช้ Napompeth (1989) รายงานว่า ศัตรูธรรมชาติของแมลงวันแตงในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นแมลงเป็นในวงศ์ Braconidae ซึ่งได้แก่ *Diachasmimorpha longicaudatus* (Ashmead) (= *Biosteres* [or *Opius*] *longicaudatus* Ashmead), *Psyttalia fletcheri* (Silvestri) (= *Biosteres* [or *Opius*] *fletcheri* Silvestri), *Opius incisi* Silvestri และแมลงเป็นในวงศ์ Encyrtidae ได้แก่ *Tachinaephagus* sp. ในต่างประเทศโดยเฉพาะมาร์กซูอาราวย์ ประเทศไทยสหรัฐอเมริกาได้มีการศึกษาและใช้ประโยชน์จากศัตรูธรรมชาติอย่างกว้างขวาง โดยมีการนำแมลงเป็น *P. fletcheri* ซึ่งมีถิ่นกำเนิดในประเทศไทยเดิมตอนใต้ เข้าสู่อาواญในปี ค.ศ. 1916 และพบว่าในปี ค.ศ. 1920 แมลงเป็นดังกล่าว สามารถควบคุมประชากรของแมลงวันแตงที่ทำลายมะระเข็ง (*M. charantia* var. *pavel* Crantz.) เสาวรส (*Passiflora laurifolia* L.) (Passifloraceae) และแตงกวा (*C. sativus*) โดยมีปอร์เซ็นต์การทำลายถึง 96.9, 70 และ 29.8 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ (Willard, 1920) แต่ยังไร์กีตาน เปอร์เซ็นต์การเบี่ยงของแมลงเป็นดังกล่าวกีลดลงเป็น 21.5 เปอร์เซ็นต์ ในปี ค.ศ. 1951 และลดลงเรื่อยมาจนถึง 2.3 - 5.6 เปอร์เซ็นต์ และ 1.7 เปอร์เซ็นต์ ในปี ค.ศ. 1999 และ 2000 ตามลำดับ ซึ่งสาเหตุการลดลงของปอร์เซ็นต์การเบี่ยงนี้ยังไม่ทราบแน่ชัด แต่ยังไร์กีตาน ได้มีความพยายามในการที่จะสร้างหาแมลงเป็นชนิดอื่น ๆ นาร่วมใช้ควบคุมประชากรของแมลงวันแตง เช่น ในปี ค.ศ. 1999 ได้พบแมลงเป็นชนิด *Aceratoneuromyia* sp. (Hymenoptera: Eulophidae) ซึ่งเป็นแมลงเป็นที่พนในประเทศไทย และอินเดีย (Ramadan and Messing, 2002) นอกจากนี้ในอาواญนี้มีรายงานเกี่ยวกับการนำแมลงเป็นชนิดอื่น ๆ มาใช้ควบคุมประชากรของแมลงวันแตง ในรูปแบบของการควบคุมโดยชีววิธี แบบคลาสสิก (Classical Biological Control)(บรรพต, 2525) เช่นการนำแมลงเป็น *Diachasmimorpha albopalteata* (Cameron) (= *Biostere* [or *Opius*] *sangaleti* (Fullaway)) จากอินเดีย *Diachasmimorpha dacusii* (Cameron) (= *Biosteres* [or *Opius*] *watersi* Fullaway) จากอินเดีย *Diachasmimorpha hageni* [= *Biosteres* [or *Opius*] *hageni* (Fullaway)] จากพิจิเข้ามาควบคุม แต่ยังไม่สามารถตั้งหลักแหล่งได้ (Marucci 1951; Clancy, 1952) และ ยังพบว่า *Agenaspis daci* (Welid.) (= *Trybliographa daci* Weild.) (Hymenoptera: Cynipidae), *Fopius skinneri* (Fullaway) [= *Biosteres* [or *Opius*] *skinneri* (Fullaway)] เป็นตัวเป็นศักดิ์ของแมลงวันแตง (Nishida, 1955; Nishida, 1963)

2.7 แตนเบียน *Psyllalia fletcheri* (Silvestri)

แตนเบียน *Psyllalia fletcheri* (Silvestri) (Hymenoptera: Braconidae) พบในพิจ อินเดีย
มาเลเซีย ศรีลังกา ใต้หวัน ชาวาย พิลีปินส์ และมีการนำเข้าไปปลดปล่อยในเคนยา ริกิติว *P. fletcheri*
ถูกนำเข้าจากอินเดียไปใช้ในเคนยาเพื่อควบคุมแมลงวันแดง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1916 โดย D. T. Fullaway
(Wharton and Gilstrap, 1983; Messing, 2001) Willard (1920) ได้บรรยายลักษณะของ *P.
fletcheri* ไว้ดังนี้คือ

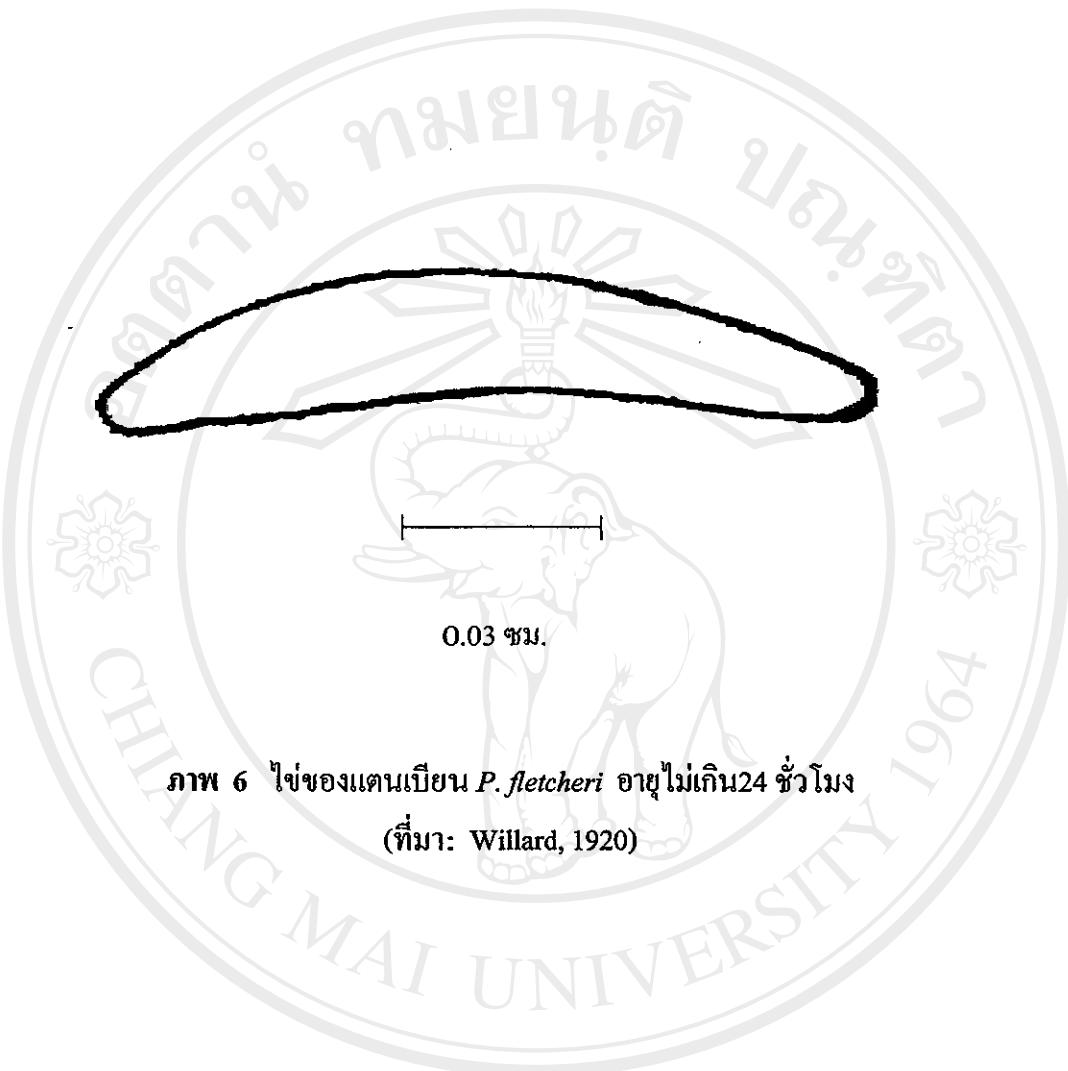
ตัวเต็มวัยของแตนเบียน *P. fletcheri* จะวางไข่ครั้งละหลายฟอง ใต้ผิวนังของหนอน
ไข่ (ภาพ 6) มีรูปร่างแบบกระสาม โถ้งทางด้านห้อง ปลายด้านหัวและท้ายทู ผิวเรียบ สีขาวๆ ไข่
ที่เพิ่งวางจะมีความยาวประมาณ 0.45 มิลลิเมตร ความกว้างเป็น 1/3 เท่าของความยาว และเมื่อผ่าน
ไประยะหนึ่งด้านกว้างขยายขึ้นเป็น 0.36 มิลลิเมตร และจะฟักเป็นระยะหนอนภายใน 37 - 40 ชั่ว
โมง

หนอน แบ่งออกเป็น 4 วัย วัยที่ 1 (ภาพ 7) มีส่วนหัวที่แข็งแรง เมื่อจากนีแผ่นแข็งและ
กระชับ ต่อสู้กับหนอนตัวอื่น ๆ และจะมีหนอนเพียงตัวเดียวเท่านั้นที่มีชีวิตรอด หนอนวัยที่ 1 นี้
สามารถ มองเห็นระบบห่อหายใจ (tracheal system) ชัดเจน ระบบย่อยอาหารเป็นห่อแบบง่าย มีลำ
ไส้ยา ไปถึงทวาร หนอนวัยที่ 1 จะลอกคราบเป็นวัยที่ 2 เมื่อหนอนของแมลงวันแดงเข้าดักแด่เท่า
นั้น หนอนวัยที่ 2 (ภาพ 8) มีขนาดใหญ่ขึ้น มีความยาว 0.54 มิลลิเมตร และลำตัวอ่อนนุ่มกว่ามาก
กว่าวัย 1 แผ่นแข็งที่เคยปรากฏจะนุ่มน้ำ ลำตัวสีทึบขึ้นทำให้ไม่สามารถมองเห็นระบบห่อหายใจ
ชัดเจน แม่ไช้กัดส่องกำลังขยายสูง วัยที่ 3 หลังลอกคราบยังมีรูปร่างคล้ายวัย 2 ขนาดใหญ่ขึ้น ขนาด
ความยาวของลำตัว 2.5 – 3.0 มิลลิเมตร กระชับแข็งเรื่งขึ้น มีการพัฒนาของระบบห่อหายใจ หนอน
วัยที่ 4 (ภาพ 9) ลำตัวแบ่งออกเป็นปีก 14 ปีก ปีกที่ 14 ไม่ชัดเจน พบรูหายใจบริเวณปีก
ที่ 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, และ 12 (นับส่วนหัวเป็นปีกที่ 1) และพบนาน (spines) ตามส่วนต่าง
ๆ ของร่างกาย ยกเว้นหัวและเยื่อบางระหว่างปีก 14 ส่วนหัวเริ่มปรากฏส่วนของรยางค์พัน (maxillae
papillae) แผ่นริมฝีปากบน (labium) และ ริมฝีปากล่าง (suboval labium)

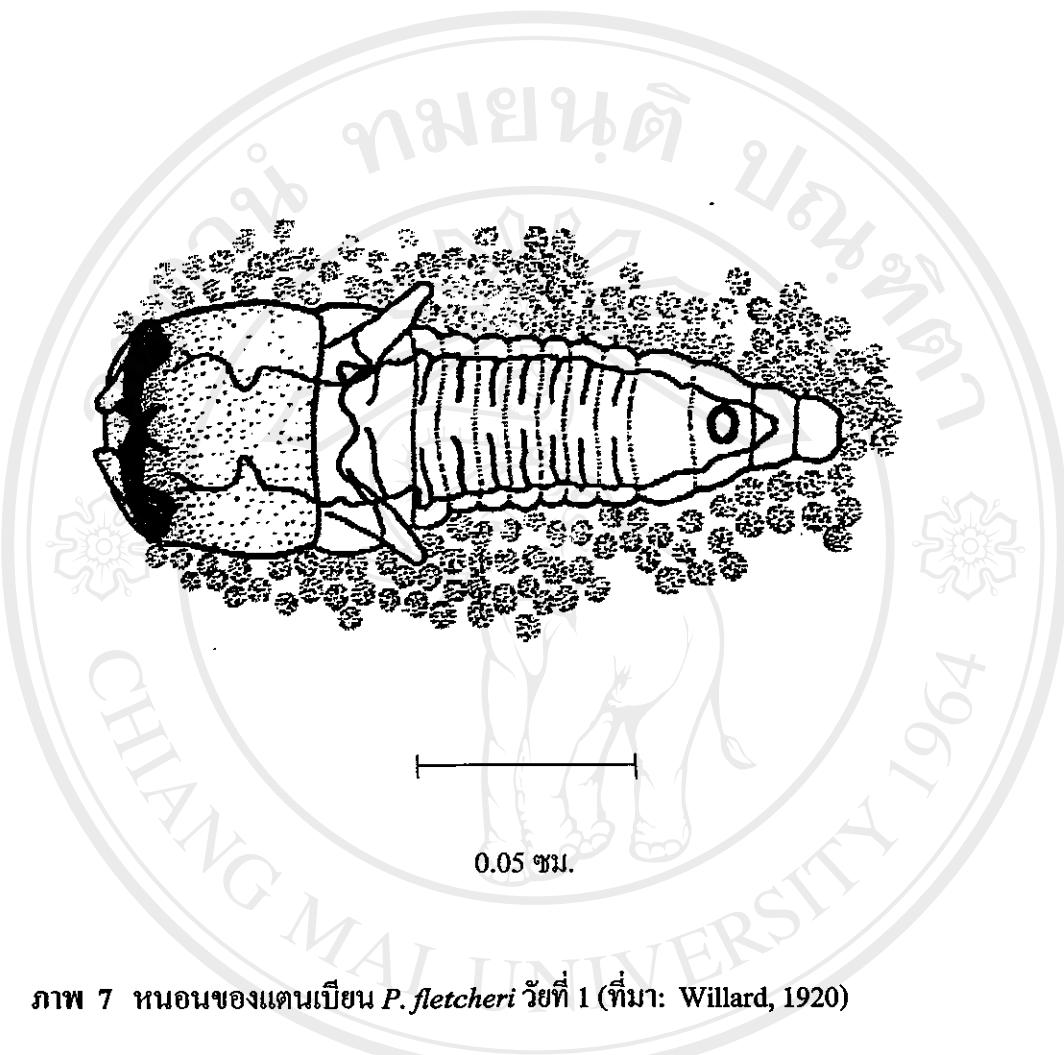
ดักแด้ (ภาพ 10) เป็นแบบ adecticous exarate ใช้เวลา 1-2 วันในการเข้าดักแด้ โดยหนอนวัยที่ 4 จะลดการเคลื่อนไหวและเริ่มสร้างส่วนหัวและลอกคราบจากส่วนหัว ขนาดของดักแด้ยาวประมาณ 3.8 มิลลิเมตร มองเห็นตาเป็นจุดสีน้ำตาลปนแดงชัดเจน

ตัวเต็มวัย (ภาพ 11) สามารถสืบพันธุ์ได้ทั้งอาศัยเพศและไม่ออาศัยเพศ (parthenogenesis) มีลักษณะเด่นคือ ปีกส่วนถิกมานา (stigma) มีสองสี บริเวณโคนมีสีเหลือง บริเวณใกล้ปลายมีสีน้ำตาล เส้นปีกระหว่างคิวบิตที่ 1 (1st intercubital vein = i_1) เป็นเส้นบาง มีความยาวเท่ากับเส้นรเดียลที่ 1 (1st radial segment = r_1) แต่สั้นกว่าเส้นรเดียลที่ 2 (2nd radial segment = r_2) ความยาวของ Cu_1 และ Cu_2 มีความยาวมากกว่าครึ่งหนึ่งของเส้นรีเคอร์เร้นท์ (recurrent vein = rec) รวมกับเส้นปีกระหว่างคิวบิตที่ 1 (1st intercubital vein = i_1) เนอวูลัสมีขนาดเด็กกว่าสามในสี่ของความกว้างของ สถิกมานะและความยาวของเส้นรเดียลที่ 2 (2nd radial segment = r_2) (Wharton, 1997)

จิรศิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

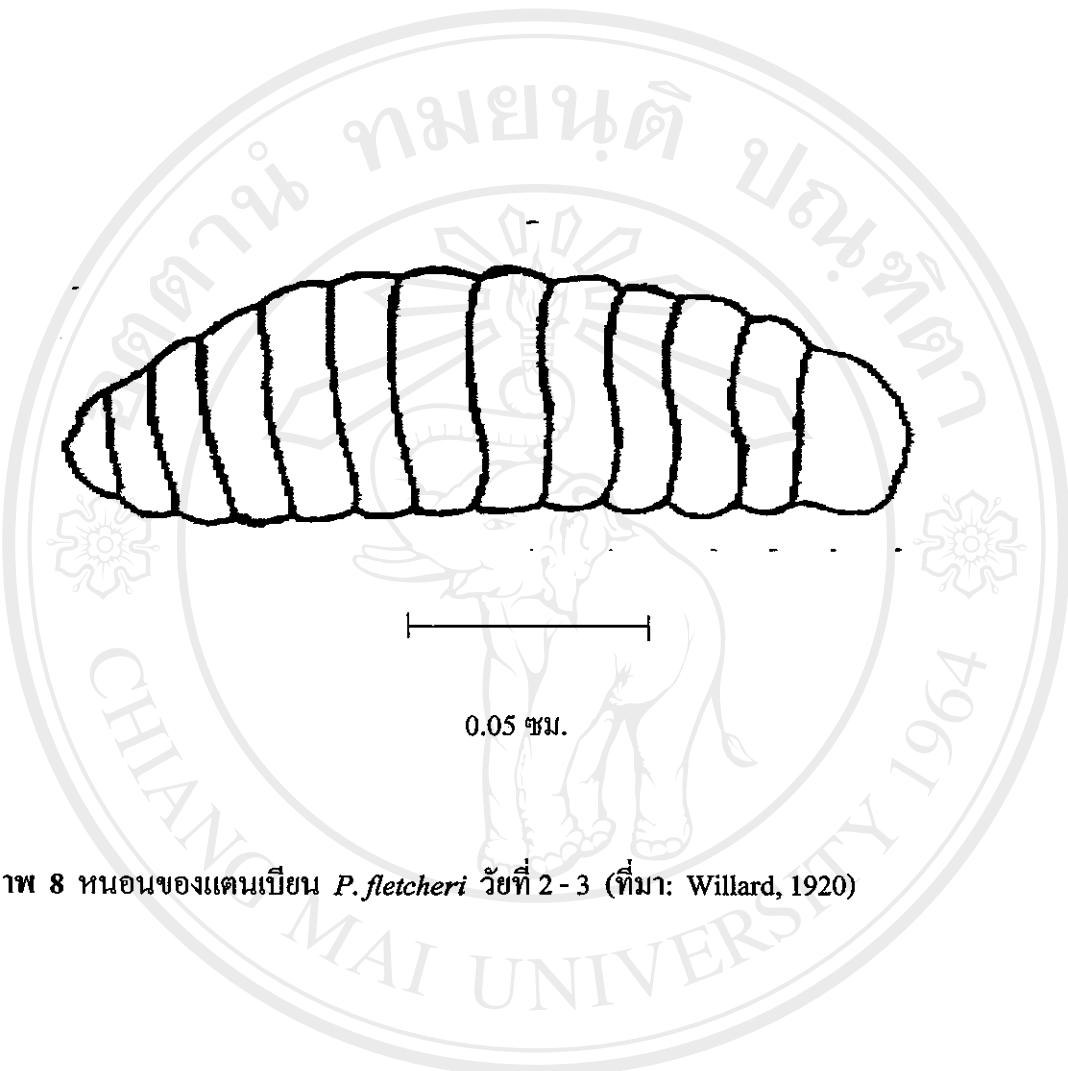

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

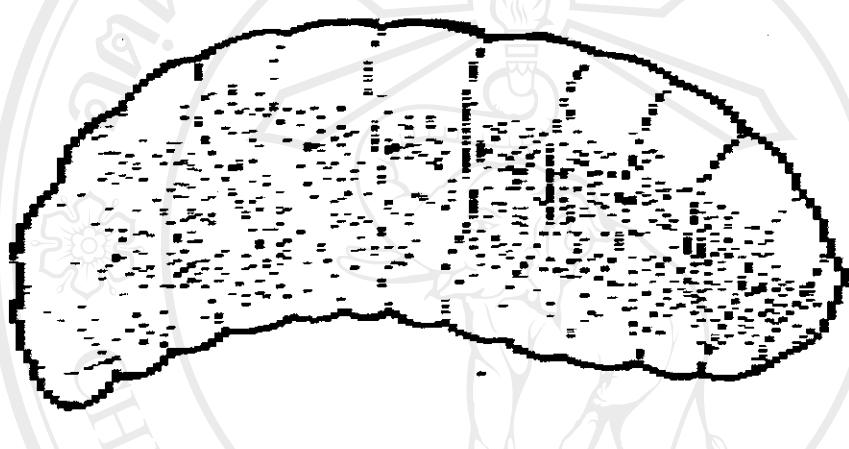
ภาพ 7 หนอนของแมลง *P. fletcheri* วัยที่ 1 (ที่มา: Willard, 1920)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ 8 หนอนของแมลงเป็นปีก *P. fletcheri* วัยที่ 2 - 3 (ที่มา: Willard, 1920)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

— 0.60 ซม.

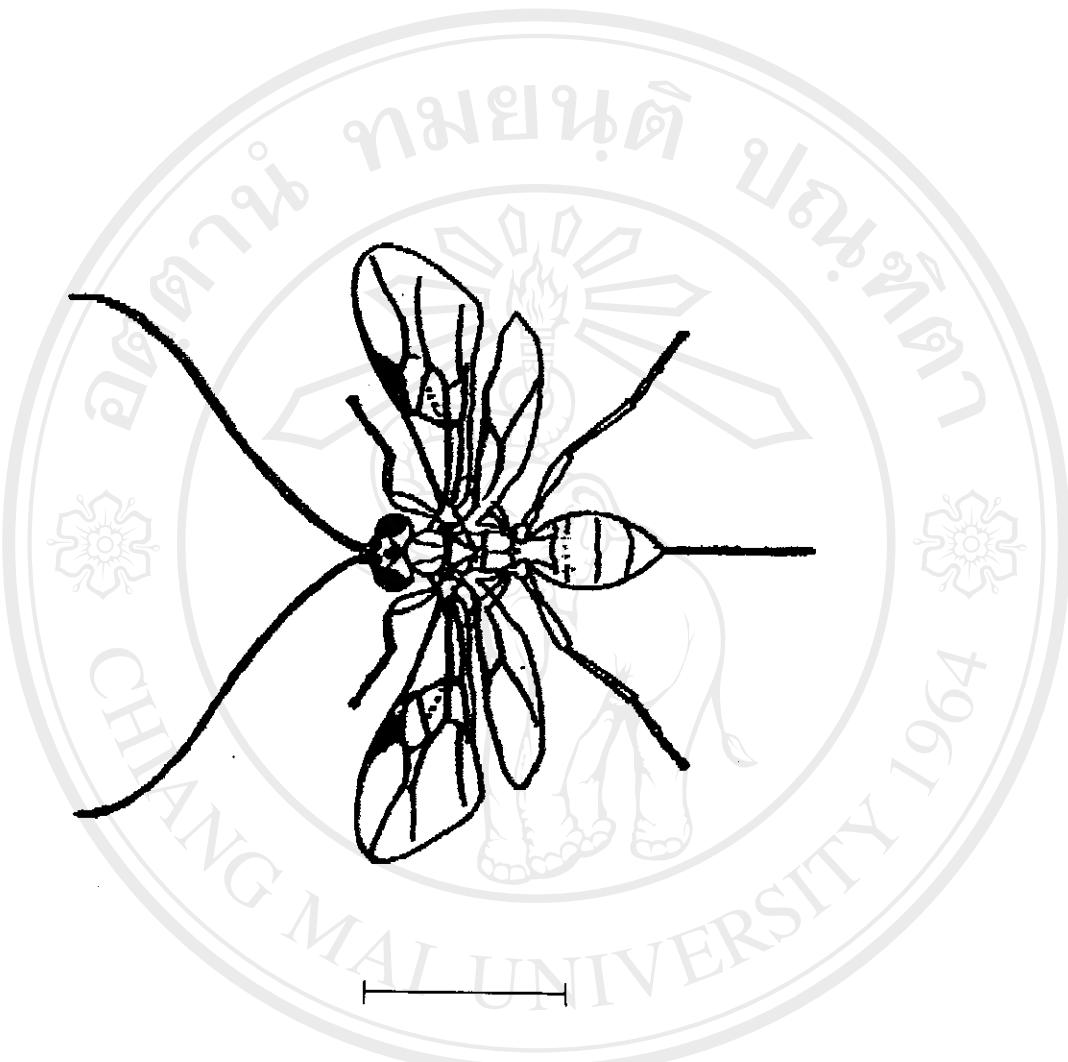
ภาพ 9 หนอนของแมลงเปี้ยน *P. fletcheri* วัยที่ 4 (ที่มา: Willard, 1920)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ 10 ดักแดี้ยงแตนเปี๊ยน *P. fletcheri* (ที่มา: Willard, 1920)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3.8 มม.

พิชิตธนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาพ 11 ตัวเด็นวยของแตนเบียน *P. fletcheri* ตัวเมีย (ที่มา: Willard, 1920)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved